

Erkki Keldo
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
Suur-Ameerika tn 1
10122 Tallinn
info@mkkm.ee

(kuupäev digiallkirjas) nr 1-1/26/1030

EISi vastus asutaja ootustele

Lugupeetud Erkki Keldo

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (EIS) on lähtunud oma tegevuste kavandamisel alates 2025. aastast asutaja ootustest ning kujundanud oma tegevused eesmärgiga toetada ettevõtluse arengut, majanduskasvu ja Eesti rahvusvahelist konkurentsivõimet. Alljärgnevalt anname tervikliku ülevaate tegevustest, mis on tehtud, käimas või kavandatud nende ootuste täitmiseks.

EIS käivitas uue strateegiaperioodi (2026-2028) väljatöötamise protsessi 2025a suvest. Paralleelselt strateegiaga jätkasime EIS teenuste portfelli revisjoni ning teenuste eesmärgistamise valideerimist. EIS Nõukogu kinnitas EIS strateegia põhialused 2025a detsembris ning strateegia teksti jaanuaris 2026. Strateegia rakendamiseks töötatakse välja vastav tegevusplaan kogu perioodiks, mille üle planeeritakse teha seiret nii strateegia mõõdikute tasemel kui tegevusplaanis projektide tasemel. Strateegia rakendamise toetamiseks luuakse koostöös teadlastega mõõdikute süsteem. Strateegia taseme mõõdikute definitsioonid, baastasemed ja sihttasemed on kavandatud esitada nõukogule 2026a I kv jooksul. Mõõdikute süsteemi väljatöötamine sisaldab nii andmekvaliteedi parandamist, metoodikate valideerimist kui reaalsajalise seiresüsteemi väljaarendamist, mille eesmärk on võimaldada senisest süsteemsemalt hinnata EISi teenuste ja tegevuse panust majandusse.

Uue strateegia alusel on EISi fookuses võimekad Eesti eksportöörid ja välisinvestorid. Nende teenindamiseks on loodud uued kliendihalduse üksused. Eesti eksportööride teenindamine hõlmab edaspidi ka investeeringute soodustamist ja nende elluviimise toetamist regionaalsete investorkonsultantide poolt. Prioriteediks on vähemalt 10 miljoni euro suuruste Eesti tööstusinvesteeringute toetamine. EISi fookusklientide pealekasvu tagamiseks on EISi portfellis äriklientidele erinevates valdkondades võimekuste arendamiseks teenused ning spetsiaalsed programmid nii startupide, deeptechide kui potentsiaaliga kiiresti arenevate ettevõtete toetamiseks ning e-residentide ettevõtete võimestamiseks. Uuel perioodil võetakse tugevamalt teemaks ka talentide defitsiidi leevendamine. Turismi sektori toetamisel on kavas senisest suuremat rõhku ja vahendeid suunata suursündmuste ja konverentsiturismi toetamisele ning äriturismi soodustamisele.

Uue perioodi strateegias on EIS pakutavate teenuste fookus majanduse tootlikkuse kasvatamisel läbi TA-mahukate toetuste-laenude-käenduste osakaalu kasvatamise, et stimuleerida ettevõtjate teadus- ja arendustegevustesse investeerimist, ekspordimahtude kasvu, välisinvesteeringute kaasamist ning elamumajanduse arengut. Teenuste fookus on ettevõtete konkurentsivõime kasvatamisel ja turuvajadustele vastamisel.

Teenuste tõhususe suurendamiseks planeerib EIS oma teenuste portfellis teenuste hulka vähendada, arendada välja iseteenindusplatvormi lihtsustamaks baasteenuste ligipääsetavust ning suurendada fookusklientide ja eksportööride nõustamise kvaliteeti. Strateegias on seatud eesmärgiks varasema enam kui 200 teenuselt läbi teenuste optimeerimise jõuda 50 põhiteenuseni. 2026. aasta lõpuks on eesmärk jõuda 75 teenuseni.

Täna EIS teenuste mõjusust veel süsteemselt ei monitoori. Kavandatavas mõõdikute süsteemis planeerime hakata hindama nii EIS teenuste tulusust, kui teenuste mõju. Osad mõõdikud (näiteks ettevõtete immateriaalne vara, oodatava mõju prognoosimine, jt) on kavas alles välja töötada koostöös teadlastega. Samuti on alustatud EIS teenuste omahinna metoodika ja kulude juhtimise süsteemi välja arendamisega ning EIS organisatsiooni enda efektiivsuse näitajate väljatöötamise, seire ja juhtimisega.

EIS strateegias on sätestatud, et riigi vahendite efektiivsemaks kasutamiseks pakub EIS edaspidi üksnes neid teenuseid, mis vastavad selgelt turuvajadustele ning aitavad kaasa ettevõtete konkurentsivõime kasvule. Näiteks innovatsioonilaenu teenuse ettevalmistamisel on 2025. aasta III kvartalis läbi viidud innovatsioonimahukate investeeringute rahastamise turutõrke uuring koos kaitsetööstuse valdkonna analüüsi ja turu-uuringuga.

Kõigi teenuste puhul on EISi eesmärk pidevalt jälgida teenuste rakenduskulu, mis on defineeritud valemiga toetuste väljamaksmise kulu / teenuse osutamise kulu, nii riigieelarveliste kui ka välisvahenditest rahastatud teenuste lõikes. Selleks on käimas rakenduskulude ja teenuste kulumudeli (sh tasuvuse) väljatöötamine, et mõista avaliku raha eest saavutatavat mõju. Rakenduskulu hindamismudeli esmane versioon valmib 2026. aasta II kvartalis.

Rakenduskulude hindamisel jälgib EIS rahvusvahelist võrdluspilti teiste sarnaste organisatsioonidega. Näiteks analoogiliselt Business Finland'iga on otsustatud tõhustada organisatsiooni toimimist seades sihiks, et tööjõukulude osakaal turule suunatud teenuste mahust oleks 2% 2028. aastaks. EISi 2025. aasta vastav näitaja oli 5,5% ning 2026. aasta eesmärk on 3,9%.

Riskitaluvuse suurendamiseks arendab EIS finantsinstrumentide ja toetuste riskimudelit ning suurendab kõrgema riskiga laenude ja käenduste osakaalu teenuste portfellis. EISi juhtkond tegutseb eesmärgipäraselt selle nimel, et toetada innovatsiooni ja majanduskasvu ning parandada ettevõtete ligipääsu kapitalile.

Selleks on 2025. aastal koostatud kasvukava kuni 2028. aastani ning muudetud finantseerimissüsteemi reitingumudelit, võimaldades rahastamist ka kõrgema riskiga projektidele kuni reitinguklassini G. Samuti on 2025. aastal tehtud ettevalmistused Euroopa Komisjoni riigiabi loa saamiseks, et võimaldada suurinvesteeringute edasist toetamist. 2026. aastal jätkab EIS innovatsioonilaenu teenuse arendamist, tuginedes tehtud turutõrke analüüsile, ning valmistub teenuse rakendamiseks 2026. aasta I kvartalis. Lisaks töötatakse 2026. aastal välja ja juurutatakse riskimudel, mis võimaldab teadlikult ja juhitult finantseerida kõrgema riskiga projekte; riskimudeli väljatöötamine ja juurutamine on kavandatud 2026. aasta IV kvartalis.

EIS sekkub turule ainult juhul, kui selleks on põhjendatud sekkumisloogika, näiteks kui turul puudub vajalik teenus või rahastamisvahend. 2025. aasta III kvartalis on tehtud vastavad analüüsid ning edaspidi on plaanis regulaarne turu monitoorimine ning turu ja turutõrgete eelnev hindamine, mille tulemusi kasutatakse teenuste kujundamisel ja sekkumisotsuste tegemisel alates 2026. aasta II kvartalist.

Organisatsiooni integreerimiseks ja klientide paremaks teenindamiseks on EIS viinud läbi ümberstruktureerimise, liikudes teenusepõhisest organisatsioonistruktuurist klienditeekonna järgi organiseeritud struktuurile. Selle raames on loodud kliendikogemuse divisjon ning rakendatakse ühe ukse põhimõtet, kus fookuskliente teenindatakse personaalsete kliendihaldurite ja teenushaldurite kaudu ning ülejäänud ärikliente järjest enam suunatakse kasutama iseteenindusportaali (iseteenindusplatvorm on alles arendamisel ja seni pakuvad teenuseid ärikliendihaldurid). EIS on vähendamas oma domeenide arvu ja liidestab järkjärgult oma erinevaid portaale ja veebilehti, koduleht on muudatustega sünkrooni viimisel, kus on nüüd terviklik ülevaade pakutavatest teenustest. Kliendi tagasiside planeeritakse seirata ka edaspidi nii NPS (soovitusindeks) kui teenuste kasutamise lihtsuse kohta, kasutades selleks Customer Effort Score (CES) mõõdikut. Täiendavalt kavandamisel on põhjalikum kvalitatiivne intervjuudel põhinev uuring fookuskliendi rahulolu seiramiseks, mis peab tuvastama põhjalikumalt teenuste kvaliteedi, teenuste sobivuse, nõustamise kvaliteedi ja üldise rahulolu ning ootused.

EIS on alustanud oma grupi tütardega (SmartCap ja Krediidikindlustus) koostöö süvendamist ja omavahelise integratsiooni läbi töötamist. Selle raames arendatakse terviklikumat teenuste pakkumist klientidele, tehakse klientide vajaduste ühist analüüsi ning tõhustatakse koostööd teenuste väljaarendamisel. Samuti on koos SmartCapi juhtkonnaga kaardistatud tugiteenused, mida EIS saab grupiüleselt SmartCapile pakuda. EISI ja KredExi ühendamise edukuse indikaatorite ja ühinemise mõjude retro on veel ootelehel.

Toetuste menetlemise kiirendamiseks on EIS ellu kutsunud sisemise algatuse toetuste lihtsustamiseks, mille tulemusel on kaotatud toetuste eelhindamiskomisjon ning lühendatud taotlemise ajakulu. Selle jätkuna on arendatud ettevõtete suuruste ja riskide hindamise mudel, mis võimaldab ajakulukat tööd automatiseerida ja seeläbi lühendada klientidele vastamise aega; lisaks plaanib EIS 2026. aasta I kvartali lõpuks rakendada tehisintellekti starditoetuse hindamisaruannete koostamiseks ning arendab iseteenindusplatvormi taotluste hindamise alamprotsesside automatiseerimiseks.

EIS korrastab uues struktuuris oma protsessid, vastutused ja rollid ning käivitab rahvusvahelise auditeerimise Pillar Assessment'i läbimiseks, et tagada rakendusüksusele vajalik teenuste ja protsesside õiguspärasus, ennetamaks rolli- ja huvide konflikte ning tagamaks efektiivne ning tõhus organisatsioon ja kvaliteetsed teenused. Sihiks on võetud kujuneda oma valdkonnas kompetentsikeskuseks. Pikemas perspektiivis on võetud sihiks areneda innovatsioonipangaks 2030+.

Hea organisatsioonilise kuvandi loomiseks tegutseb ja suhtleb EIS avatult ja läbipaistvalt avalikkuse, klientide ja partneritega. EIS kommunikeerib järjepidevalt, millega organisatsioon tegeleb, millist kasu see loob ning kes sellest kasu saavad. EISI mõju ja väärtus ühiskonnas kujuneb eelkõige tegude kaudu, mida toetab proaktiivne kommunikatsioon. EIS räägib edulugudest ning toimib kompetentsikeskusena olukordades, kus otsitakse asjakohast teavet.

EIS tegeleb pidevalt proaktiivse meediasuhtlusega: aastas läheb organisatsioonist välja sadu proaktiivseid sõnumeid, mille tulemusel tekib ligikaudu 5000 meediakajastust. EIS jälgib

regulaarselt sihtasutuse kuvandit avalikkuses, analüüsides nii meediakajastuste tonaalsust kui ka mainet. 2025. aastal Norstati läbi viidud uuringu tulemused näitavad, et EISI mainet hindab heaks, väga heaks või suurepäraseks 62% ja halvaks vaid 5% vastanutest. Partnerlussuhete arendamiseks korraldab EIS partnerite ümarlauasid ning küsib järjepidevalt tagasisidet ka ettevõtjatelt.

EIS lähtub heast ühinguõiguse tavast ning organisatsioonis kehtib ESG raamistik, mida vaadatakse täiendavalt üle pärast strateegia kinnitamist. Organisatsiooni pidev parendamine on igapäevane tegevus ning EISil on kvaliteedijuht. Plaanis on töötajate kompetentsimudeli väljatöötamine ja juurutamine, sealhulgas töötajate arendamise strateegia loomine, loodus- ja täppisteaduste ning majandusharidusega töötajate osakaalu suurendamine ning koostöövõrgustiku tugevdamine. Samuti töötatakse välja ja juurutatakse juhtimise hea tava, viiakse läbi vastavad töötoad ning arendatakse juhtide arenguprogrammi. Pühendumusindeksi sihttasemeks on seatud 62%.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ursel Velve
juhatuse esimees

Lara Zelenova
muudatuste ja arenduste projektijuht
5551 5580, Lara.Zelenova@eis.ee